

Maat, maatschap en gebruikelijk loon

Bij de vaststelling van het gebruikelijk loon maakt de Belastingdienst veelal gebruik van de afroommethode, waarbij de opbrengsten van de bv verminderd worden met de kosten, lasten en afschrijvingen. Maar als de afroommethode niet bruikbaar is, moet het gebruikelijk loon dan worden gesteld op het loon van de meestverdienende werknemer?

Advocaat X heeft zijn maatschapsaandeel in een maatschap van advocaten en notarissen ingebracht in bv Y. Over 2000 en 2002 corrigeert de inspecteur het gebruikelijk loon van X op basis van de afroommethode, omdat de opbrengsten van bv Y volgens de inspecteur (nagenoeg) geheel voortvloeien uit de door X verrichte arbeid¹. Volgens X kan de afroommethode in zijn geval niet gebruikt worden, omdat het winstaandeel van bv Y afhankelijk is van de prestaties van de maatschap, terwijl de prestaties van X hierin slechts voor een gering deel zijn verdisconteerd.

Pas na verwijzing door de Hoge Raad in 2012² keert het tij voor X. Hof Amsterdam concludeert dat de afroommethode in dit geval niet kan worden toegepast, omdat het aandeel van bv Y in het resultaat van de maatschap in niet onbetekenende mate afhangt

‘Moet het gebruikelijk loon worden gesteld op het loon van de meestverdienende werknemer van de maatschap?’

van de bijdrage aan dat resultaat door de andere maten en de ruim honderd werknemers van de maatschap.

Dan moet het gebruikelijk loon van X tenminste worden gesteld op het loon van de meestverdienende werknemer van de maatschap, aldus de inspecteur. Daar gaat het hof niet in mee: voor zover de inspecteur heeft bedoeld te stellen dat de medewerkers van de maatschap tevens in dienst zijn van bv Y, is die stelling niet juist. En de maatschap kan ook niet worden aangemerkt

als een met bv Y verbonden vennootschap; gelet op het aantal maten kan één van de afzonderlijke maten niet een belang van tenminste een derde in de maatschap hebben, zodat van een verbonden vennootschap c.q. lichaam geen sprake is.

Cassatie volgt. De staatssecretaris van Financiën stelt dat bv Y in haar hoedanigheid van maat in de maatschap moet worden beschouwd als werkgever van de werknemers die bij de maatschap werkzaam zijn, zodat het loon van de meestverdienende werknemer maatgevend is voor het gebruikelijk loon van X. Deze redenering is onjuist, aldus de Hoge Raad: werknemers in dienst van de maatschap kunnen voor de toepassing van artikel 12a Wet LB 1964 niet tevens als werknemers van één of meer maten van die maatschap worden aangemerkt. Dat de maatschap naar het oordeel van het Hof geen met de BV verbonden lichaam was, was in cassatie niet in geschil³.

Bron: Hoge Raad 28 november 2014, nr. 13/05472, ECLI:NL:HR:2014:3440

De stelling dat de meestverdienende werknemer van een maatschap kan worden aangemerkt als werknemer van één der maten van die maatschap houdt in cassatie geen stand. De Hoge Raad verwijst in dit verband naar een eerder arrest in het kader van de werknemersspaarregelingen: ‘De werknemers die in dienst zijn bij de maatschap waarvan belanghebbende maat is, kunnen voor de toepassing van artikel 23 van de Uitvoeringsregeling niet geacht worden werknemer te zijn van belanghebbende’. ◀

Noten

- 1 HR 17 september 2004, nr. 38 378, ECLI:NL:HR:2004:AN8666
- 2 HR 9 november 2012, nr. 11/03555, ECLI:NL:HR:2012:BW4167
- 3 Zie de op dit punt afwijkende conclusie van de AG, ECLI:NL:PHR:2014:1799
- 4 HR 25 juni 2004, nr. 39578, ECLI:NL:HR:2004:AP4380